

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium - Cod. Aug. perg. 37

[S.l.], [3. Drittel des 10. Jh.]

Beatus Gregorius papa: Homilie zu der Evangelienlesung

[urn:nbn:de:bsz:31-6715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6715)

calicem. pertingitur ad ma-
iestatem. Si mens ur̄a appe-
tit quoddemulcet. prius bi-
bite quod dolet. Sic sic per
amarum poculum confectio-
nis. peruenitur ad gaudiū
salutis. Iam nondicam uos
seruos. quia seruus nescit
quid faciat dñs eius. Uos
autem dixi amicos. quia
omnia quae cumq. audiui
a patre meo nota feci uobis.
Quae sunt omnia quae au-
diuit a patre suo quae no-
ta fieri uoluit seruis suis.
ut eos efficeret amicos suos.
nisi gaudia internae carita-
tis. nisi illa festa supernae
patriae. quae nr̄is cottidie
mentibus per aspirationem
sui amoris imprimit. Dum
enim audita super caelestia
amamus. amata iam noui-
mus. quia amor ipse noti-
tia est. Omnia ergo eis no-
ta fecerat. qui a terrenis de-
sideriis inmutati amoris

summi fuerunt. **M**istos uero amicos dicitur
rat ppheta cum dicitur
Mihi autem nimis honorifi-
cati sunt amici tui.

Amicus enim. quasi amicus
custos uocatur. Quia igitur
psalmista prospexit
electos dī a mundi huius
amore separatos custodire
in mandatis caelestibus uo-
luntatem dī. miratus est ami-
cos dī dicens. **M**ihi autem
nimis honorificati sunt a-
mici tui dī.

IN NATALĒ
VNIVS SACERDOTIS
LESCĒ. EV. SEC. MATHIAS
nillo temp. **D**ixit ih̄c di-

scipulis suis parabolā hanc
homo quidā peregre pfici-
scens. uocauit seruos suos.
& tradidit illis bona sua. **IT**

OME ET BEATI
GREGORII PP. DE IAN
LECTIONE

lectio scī euangelii fr̄
carissimi

felicitate considerare nos
etiam in mundo accepisse
cernimur. ab aucto
mundi grauius inde iudi
mur. Cum enim augent
dona. rationes enim crescunt
donorum. Tanto ergo ee
humilior. atq. ad seruiendu
promptior quisq. debet ex
munere. quanto se obliga
tione ee conspicit in red
denda ratione. Ecce homo
qui peregre pficiscitur ser
uos suos uocat. eisq. ad nego
tium talenta parat. Post
multum uero temporis posi
turus rationem reuestitur.
bene operantes p ad postato
lucro remunerat. seruum ue
ro ab bono opere torpentem
damnat. Quis itaq. iste homo
est qui peregre pficiscitur.
nisi redemptor noster qui
in ea carne quam assumpse
rat abijt in caelum. Carnis
etiam locus ppriae terra est.

Quae quasi ad peregrina duci
tur. dum per redemptorem
nr̄m in caelo collocatur. Sed
XI. homo iste peregre pfici
scens. seruis bona tradidit.
quia fidelibus suis sp̄talia
dona concessit. Et tunc qui
dem quinque talenta. alii
uero duo. alii uero commisit
unum. Quinq. etenim sunt
corporis sensus. uidelicet ui
sus. auditus. gustus. odoratus
& tactus. Quinq. igitur talen
tis donum quinq. sensuum.
id est exteriorum scientia ex
primitur. Duobus uero in
tellectus et operatio designa
tur. Unius autem talenti
nomine. intellectus tantū mo
do designatur. Sed is qui quinq.
XII. talenta acceperat. alia quinq.
lucratus est. Quia sunt non
nulli. qui etsi interna ac mi
stica penetrare nesciunt. p
intentione tamen supernae
patriae. docent recta quos
possunt de ipsis exteriorib.

quae acceperunt. Dumq-
 se acarnis petulantia ater-
 renarum rerum ambitu.
 atq. auisibilibus uolupta-
 te custodiunt. ab his etiam
 alios admonendo compescunt.
 Et sunt nonnulli. qui quasi
 duobus talentis ditati. intel-
 lectum atq. operationem per-
 cipiunt. subtilia de internis
 intellegunt. mira de extero-
 ribus operantur. Cumq. in-
 tellegendo & operando aliis
 predicant. quasi duplicati
 de negotio lucrum repositant.
 Bene autem alia quinq. uel
 alia duo in lucrum uenisse
 referuntur. quia dum utriq.
 sexui predicatio impendit.
 quasi accepta talenta gemi-
 nantur. Sed is qui unum ta-
 lentum acceperat abiens fo-
 dit in terra. & abscondit pecu-
 nam domini sui. Talentum
 in terra abscondere est accep-
 tum ingenium. interrenis
 actibus implicare. Lucrum

spiritale non conuenire. sed
 terrenis cogitationibus
 quam leuare. Sunt namq.
 nonnulli. qui donum
 gentiae perceperunt. sed
 men sola quae carnis sunt
 sapiunt. De quibus per
 phetam dicitur. Sapientes
 sunt ut faciant mala. bene
 autem facere nesciunt. Sed
 dominus qui talenta contu-
 lit rationem positurus redit.
 quia is qui unum pie spiritalia
 dona tribuit. districto iudi-
 cicio merita exquirat. Quid
 quisq. accepit considerat. &
 quod lucrum de acceptis re-
 positet pensat. Seruus qui
 geminata talenta retulit
 a domino laudatur. atque
 ad aeternam remuneratio-
 nem intromittitur. Cum ei
 uoce dominica dicitur. Euge
 serue bone & fidelis. quia su-
 per pauca fuisti fidelis. su-
 pra multa te constituam.
 intra iugum domini

... quippe sunt bo
... presentis uitae.
... multa uideantur
... fidelis supra multa
... quando de ui
... corruptionis mo
... de aeternis gaudis in
... illa caelesti sede gloriatur.
Tunc ad dñi sui gaudium p
fecte intro mittitur. quan
do in aeterna illa patria as
sumptus. atq. angelorum
coetibus admixtus. sic inte
rius gaudet de munere. ut
non sit iam quod exterius
doleat de corruptione.
Seruus autem qui operari
de talento noluit. ad dñm
cum uerbis excusationis re
dit dicens. Domine. scio
quia homo durus es. metis
ubi non seminasti. & congre
gas ubi non sparsisti. & ti
mens abii & abscondita
alentum tuum in terra. ecce
habet quod tuum est. No
tandum quod inutilis ser

uus durum dominum uocat.
cui tamen ad lucrum deser
uire dissimulat. Et timu
is se se dicit in lucro talentū
expendere. qui hoc solum ti
mere debuerat. ne hoc sine
lucro ad dominum reposta
ret. Sunt enim plerique in
ecclesia. quorum iste seruus
imaginem tenet. qui melio
ris uitae uiam aggredi me
tuunt. & tamen iacere in sui
torporis ignauia non per
tmesunt. Cumq. se pec
catores considerant. scita
tis uias arripere trepidant.
& remanere in suis iniqui
tatibus non formidant.
Quorum bene petrus ad
huc in infirmitate positus
speciem tenet. cum uis som
naculo piscium dixit. Exi
ame dñe. quia peccator
homo sum; Immo si te pec
torem consideras. o postea
uitate dñm non repellas.
Sed qui idcirco melioris ha

iiii.

v.

bitus uias et rectoris uitae
 apprehendere arcem nolunt.
 quia infirmos esse se conspi-
 ciunt. quasi peccatores se fa-
 tentur. & dñm repellunt.
 cumque in quo seificari de-
 buerant fugiunt. Et uelut
 in pesturbatione consilium
 non habent dum moriuntur
 & uitam timent. Unde &
 huic seruo p̄tinus respon-
 detur. Serue male & piger.
 sciebas quia meto ubi non
 semino. & congreco ubi n̄
 spargo. o postuit ergo te
 dare pecuniam meam num-
 molaris. & ego ueniens re-
 cepissem utique quod me-
 um est cum usura. Ex uer-
 bis suis seruus constringi-
 tur. cum dñs dicit. Meto
 ubi non semino. & congre-
 go ubi non sparsi. Ac si a-
 peste dicat. Si iuxta tuam
 sententiam & illud exqui-
 ro quod a derogandū non
 dedi. quanto magis ate-

exquiri quod a derogandū non
 dedi. O postuit ergo te da-
 re pecuniam meam num-
 molaris. & ego ueniens re-
 cepissem utiq. quod meum
 est cum usura. pecunia uero
 uero nummolaris dare et
 eis scientiam predicationis
 impendere. qui hanc uale-
 ant & dictis et operibus ex-
 ercere. Sed sicut nr̄m peri-
 culum aspiciatis si dominicā
 pecuniam teneamus. ita nr̄m
 fratres em̄ sollicite pensa-
 te. quia cum usuris auobis
 exigitur quod audistis. In
 usura quippe. pecunia non
 data recipitur. Cum em̄ hoc
 redditur quod acceptū fue-
 rat. etiam illud super impen-
 ditur. quod acceptum non ē.
 Pensate ergo fr̄s em̄. quia
 de accepta hac uerbi pecunia
 usuram solutis. & curate ut
 ex eo quod audistis. etiam
 alia studeatis intellegere
 quae non audistis. Qua-

tenit. ex alijs colligen
et omnia dictatis exuo
bismetipfis agere. quae
necesse est expredicatoris
dicitur. dicitis. Pigrum ue
ro seruum. quae sententia
feriat audiamus. Tollite ab
eo talentum. & date ei qui
habet decem talenta. Opor
tunum ualde uidebatur.
ut cum a malo seruo unum
talentum tollitur. ei poti
us quam duo quam quinq.
talenta acceperat daretur.
Illi enim dari debuit. qui mi
nus quam qui plus habu
it. Sed sicut superius dixi
mus. per quinq. talenta quin
que uidelicet sensus. id est
exteriorum scientia designa
tur. per duo autem intel
lectus et operatio exprimit.
plus enim habuit qui duo quam
qui quinq. talenta percipe
rat. quia qui per talenta
quinq. exteriorum admi
nistrationem meruit. ab

intellectu interiorum ad
huc uacuis fuit. Unū ergo
talentum quod intellectum
significare diximus illi da
ri debuit. qui bene extero
ra quae acceperat mistrauit.

**ITEM DE CONFES
SORIBUS.**

ILEC. SCI. EV. SEC. LV. CA.
nullo temp. **D**ixit ihc di
scipulis suis. **S**int lumbi
uri praccincti. & lucernae
ardentes in manib. uris. &c.

**OMELIA BEATI
GREGORII PP
DE EADEM
LECTIONE.**

Sicut enim a pesti
nobis est lectio
recitata. sed

ne aliquib. ipsa eius planiti
et alta fostasse uideatur.
eam subbreuitate transcur
runus. quatenus eius expo
silio ita nescientibus fiat
cognita. ut tamen scientib.